

7 november 2018

Europese rechter: Nederlands natuurbeleid zwaar onvoldoende

Onterechte uitbreidingsvergunningen voor duizenden veebedrijven, uitbreiding A27 en drie nieuwe kolencentrales

Het Europese Hof in Luxemburg heeft vandaag het Nederlandse natuurvergunningenbeleid van tafel geveegd. De uitspraak betekent dat duizenden natuurvergunningen voor bedrijfsuitbreidingen die sinds 2015 zijn verleend nooit hadden mogen worden afgegeven. Concreet gaat het om bedrijfsuitbreidingen van veehouderijen, diverse kolencentrales en biomassa-installaties. Ook het tracébesluit voor uitbreiding van de Ring Utrecht (A27) met de bijbehorende bedreiging van Amelisweerd is hiermee op losse schroeven komen te staan. De Nederlandse natuur zucht al meer dan vijftig jaar onder ernstige natuurschade vanwege veel te hoge concentraties stikstof, vooral veroorzaakt door het bedrijfsleven en met name de intensieve veehouderij. We vergiften onze natuur en daarmee onszelf. Deze juridische titanenstrijd is gewonnen door drie kleine milieuorganisaties.

Lees de uitspraak van het Europese Hof [hier](#).

Johan Vollenbroek voorzitter van Mobilisation for the Environment: 'Dit is een enorme overwinning voor de natuur. Al jaren vergiften wij als mensen onze eigen leefomgeving. Ammoniak en stikstof zijn beide zuurvormende stoffen in de bodem en voor de natuur gevaarlijke gifstoffen bij nu bestaande overdosering met alle gevolgen van dien. De natuur gaat gebukt onder de intensieve veehouderij, en wij als mensen ook, van q-koorts tot MRSA en endo-toxinen (). Allemaal gevolgen van een te intensieve veedruk waarvoor we massaal veevoer importeren en bossen wereldwijd verwoesten voor producten die we voor het grootste deel naar het buitenland exporteren. Net als met de Urgenda-uitspraak geldt ook hier: de overheid moet*

zorgen dat eerder gedane beloftes nagekomen worden'.

Valentijn Wösten, raadsman coöperatie Mobilisation for the Environment en vereniging Leefmilieu: *'Onze leefomgeving, natuurgebieden en biodiversiteit gaan ten onder aan het huidige beleid, en het Europese Hof bevestigt nu dat het beleid niet klopt. De Raad van State kan nu aan de slag met de vele honderden wachtende rechtszaken en die vergunningen ongeldig verklaren. De ministers van LNV en I&M moeten als de wiedeweerga terug naar de tekentafel. De PAS is als een pleister plakken op een patiënt die aan het infuus ligt. Het helpt geen zier. Rigoureuze maatregelen zijn nu nodig van de regering waaronder een krimp van de Nederlandse veestapel. Wat nu met de PAS gebeurt, is als dweilen met de kraan open.'*

Hoe nu verder?

De rechtszaak is terecht gekomen bij het Europese Hof via de Raad van State. De rechtszaak is bij de Raad van State aangespannen door coöperatie Mobilisation for the Environment en vereniging Leefmilieu, in samenwerking met stichting Behoud de Peel. De Europese rechter is het met de drie organisaties eens dat de ambitie voor natuurbehoud in het vergunningenprogramma onacceptabel laag is, en dat de beloofde positieve effecten van de natuurherstelmaatregelen nog veel te onzeker zijn. Het is aan de Raad van State om deze uitspraak te vertalen naar een groot aantal rechtszaken die aangespannen zijn op -zoals nu blijkt- onterecht verleende vergunningen voor bedrijfsuitbreiding. Tegen een uitspraak van het Europese Hof is geen beroep mogelijk. De overheid moet nu aan de slag.

Duizenden natuurvergunningen onterecht verleend; van de A27 tot uitbreidingen van varkensstallen

De uitspraak komt er op neer dat duizenden natuurvergunningen die sinds 2015 zijn verleend voor de bouw of uitbreiding van kolencentrales, veebedrijven, wegenbouw, biomassacentrales en mestvergisters niet verleend hadden mogen worden. Mobilisation en vereniging Leefmilieu hebben sinds 2015 tegen ruim 400 vergunningbesluiten beroep ingesteld. Naar verwachting zullen al die beroepen gegrond worden verklaard. Mobilisation zal verzoeken indienen om de natuurvergunningen van de drie nieuwe kolencentrales in te trekken van RWE (Eemshaven), Engie en E.ON/Uniper beide in Rotterdam. Ook de vergunningen voor uitbreiding van de A27 en de bedreiging van Amelisweerd zijn hiermee op losse schroeven komen te staan.

Mobilisation en vereniging Leefmilieu hebben niet alle duizenden verleende vergunningen kunnen aanvechten bij de Raad van State. Met elk beroep zijn hoge kosten gemoeid. Daarom zijn vooral vergunningbesluiten geselecteerd van grote bedrijven of bedrijven die op korte afstand liggen van natuurgebieden.

Juridische brondocumenten:

- Voor de uitspraak van het Europees Hof en het advies van de Advocaat Generaal, zie: <http://curia.europa.eu/juris/> (zaaknummer 293/17).
- De Raad van State heeft de zaak doorverwezen naar het Europees Hof bij uitspraak van 17 mei 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:1260).

(*) *toelichting over endotoxinen*: Het kennisbericht “Fijnstof en endotoxinen” (versie 2, 24 mei 2017) van het Kennisplatform VHG laat zien dat luchtweg gerelateerde gezondheidseffecten in de nabijheid van veehouderijen vaker voorkomen. Over de afname van longfunctie in de buurt van veehouderijen concludeert het kennisbericht hetvolgende: “Het meest waarschijnlijk is dat deze longfunctieveranderingen samenhangen met de blootstelling aan stof en micro-organismen (endotoxine) direct rond de veehouderijbedrijven.”